

การจัดคลินิกปริทันตวิทยาแบบช่วงเวลา และแบบตลอดปีของนิสิตปริญญาบัณฑิต

อรรวรรณ จรัสกุลางกูร วท.ม., ท.บ.¹

ชนินทร์ เตชะประเสริฐวิทยา ท.บ.¹

¹ ภาควิชาปริทันตวิทยา คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อเปรียบเทียบการจัดคลินิกปริทันตวิทยาของนิสิตปริญญาบัณฑิต ระหว่างแบบช่วงเวลาและแบบตลอดปี ในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการในคลินิก ความร่วมมือของผู้ป่วย สมรรถนะของวิชาชีพที่นิสิตทำได้ และคุณภาพการเรียนการสอน

วัสดุและวิธีการ ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการในคลินิก ความร่วมมือของผู้ป่วย สมรรถนะของวิชาชีพที่นิสิตทำได้ และคุณภาพการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 195 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 175 คน ประกอบด้วยนิสิตทันตแพทย์ที่มีรหัสเลขประจำตัวนิสิต 41 จำนวน 87 คน ปฏิบัติงานคลินิกปริทันตวิทยาแบบช่วงเวลา และนิสิตทันตแพทย์ที่มีรหัสเลขประจำตัวนิสิต 42 จำนวน 88 คน ปฏิบัติงานคลินิกปริทันตวิทยาแบบตลอดปี ในปีการศึกษาที่ 5 รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้ SPSS-PC software package

ผลการศึกษา ผลการวิเคราะห์พบมีความแตกต่างอย่างนัยสำคัญทางสถิติของการจัดคลินิกปริทันตวิทยาแบบช่วงเวลาและการจัดคลินิกปริทันตวิทยาแบบตลอดปี ในหัวข้อนิสิตรักษาผู้ป่วยไม่เสร็จในการรักษารั้งขึ้นต้น ($p=.041$) นิสิตจองยูนิต ล่วงหน้า เพราะเลือกอาจารย์เชื่องาน ($p=.003$) การทำเครื่องมือให้ไว้เชื่อไม่ทันเวลาทำงาน ($p=.003$) และการนำความรู้ทางพรีคลินิกไปประยุกต์ใช้ในคลินิก ($p=.01$) ส่วนหัวข้ออื่นๆ มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างการจัดคลินิกปริทันตวิทยาทั้ง 2 แบบ

สรุป ผลสรุปจากคำถามปลายเปิดพบว่า การจัดคลินิกปริทันตวิทยาแบบช่วงเวลามีข้อดี คือนิสิตสามารถให้การรักษาส่งผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง นิสิตสามารถบริหารจัดการในการรักษาผู้ป่วยเฉพาะ 2 ภาควิชาได้ง่าย และนิสิตทุ่มเทกับการปฏิบัติงานคลินิกเฉพาะวิชาอย่างเต็มที่ ข้อเสียของการจัดคลินิกปริทันตวิทยาแบบช่วงเวลา คือช่วงเวลา 12-13 สัปดาห์ไม่เหมาะสำหรับการรักษาลักษณะองค์รวม ปัญหาที่เกิดขึ้นมีความแตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลา และนิสิตมีความเครียดขณะทำงานที่มีเวลาจำกัด ส่วนข้อดีของการจัดคลินิกปริทันตวิทยาแบบตลอดปีเป็นการรักษาผู้ป่วยในลักษณะองค์รวมในทุกสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และติดตามการรักษาในช่วงเวลาคงสภาพ นิสิตรู้จักตัดสินใจ วางแผนและบริหารจัดการผู้ป่วย ส่วนข้อเสียของการจัดคลินิกปริทันตวิทยาแบบตลอดปี คือจำนวนคาบเวลาทำงานต่อสัปดาห์ที่น้อยทำให้นิสิตนัดผู้ป่วยได้ยากขึ้น เป็นผลให้เกิดความเครียดในการบริหารจัดการผู้ป่วย ข้อสุดท้ายคือ จำนวนคาบเวลาของนิสิตทั้ง 2 กลุ่มไม่เท่ากัน ถึงแม้ว่าจำนวนชั่วโมงที่ทำคลินิกจะเท่ากัน ผลจากการศึกษานี้อาจใช้เป็นแนวทางหนึ่ง ในการพิจารณากำหนดการจัดคลินิกโดยวิธีแบบช่วงเวลาหรือแบบตลอดปี และเป็นข้อมูลสำหรับบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการทำความเข้าใจกับระบบดังกล่าว

(ว กบด จุฬาฯ 2547;27:99-108)

คำสำคัญ : การจัดคลินิกแบบช่วงเวลา การจัดคลินิกแบบตลอดปี

Clinical practice system using block-system and year-course module of undergraduate periodontal clinic

Orawan Charatkulangkun D.D.S., M.Sc. (Periodontology)¹

Chanin Taechaprasertwittaya D.D.S.¹

¹ Department of Periodontology, Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University

Abstract

Objective The purpose of this study was to compare clinical systems of undergraduate periodontal clinic between block-system and year-course module, concerning clinical management, patient compliance, student competencies and learning and teaching quality.

Materials and Methods Questionnaires consisting of general information, clinical management, patient compliance, student competencies and learning and teaching quality were distributed to 195 dental students and a total of 175 were returned. Eighty-seven dental students with the first two-digit student ID No. of 41 used block-system module while 88 dental students with the first two-digit student ID No. of 42 used year-course module for undergraduate periodontal clinic in the fifth academic year. Data was collected and analyzed using SPSS-PC software package.

Results No statistically significant difference was found in all topics between both groups except for the topic of being able to complete hygienic phase of treatment ($p=0.041$), students reserved the dental units in advance in order to choose the supervisors ($p=0.003$), inability to sterile the instruments before use ($p=0.003$) and implementation the preclinical knowledge to clinical work ($p=0.01$).

Conclusion Pros and Cons from open-ended questionnaires of both systems were listed as follow. Block-system module served the students to treat the patients continuously, simply manage the schedule and be able to concentrate the clinical work. However, only short clinical period of 12-13 weeks made the comprehensive patient care could not be achieved and also made the students were stressful. Facing different problems in different periods was an unequal situation to deal with for each block students in this module. While the students using year-course module were able to treat the patients in multidisciplinary approach as total patient care and follow up for maintenance recall. The students could make their decision and manage their own schedule were another advantageous of year-course module. Nevertheless, few periods of treatment per week in year-course module resulted in more difficult schedule arrangement and subsequently made the students worked stressfully. Unequal in amount of periods of treatment even the same clinical hours was also comment in this module. As been shown, the result of this study may be used as a guideline for establishing clinical learning and teaching system in undergraduate periodontal clinic and serve as baseline data for all involving staffs to better understand the system and the students as well.

(CU Dent J 2004; 27: 99-108)

Key words: clinical practice system; block-system module; year-course module
